

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

HET KREDIET.

HET

K R E D I E T .

29 October 1850.

DERDE DRUK.

**TE 's GRAVENHAGE, BIJ
A. KLOOTS.
POOTEN, no. 165.**

HET KREDIET.

Wij hebben eene geldleening van twintig
millioenen zien uitschrijven en mislukken.
De inschrijvingen hebben geen drie en een
half millioen bedragen. Het geld was evenwel
hoog noodig. Wij vernemen dat de dagelijksche
uitgaven worden gevonden uit de penningen

bestemd tot de betaling der renten in Januarij aanstaande. Deze renten moesten voldaan worden uit de geldleening, die mislukt is.

De gevolgen van het onbetaald blijven der renten behoeven geene schildering. Elk Nederlander kan dezelve ligt voor zijn geest brengen. Wij ondervinden reeds eene geringe voorsmaak daarvan, nu het Amortisatie-Syndikaat zijne aflossingen uitstelt.

Gaan wij derhalve onverwijld over tot een onderzoek der middelen om het krediet te herstellen, zoo dat er gelden inkomen om de Regering in staat te stellen aan hare verbindtenissen te voldoen, en duizende huisgezinnen buiten verlegenheid te houden.

Wie geld schiet, moet weten aan wien hij het schiet. Wie is hier de schuldenaar? Het *Koninkrijk der Nederlanden* bestaat niet meer.

De groote helft, die bijgevoegd was, is afgefallen. Zij heeft hare onafhankelijkheid verklaard, zij handhaaft dezelve door de wapenen, en zij zal zich zeker niet verbonden achten aan den geldschietcr. Is het overgebleven deel van het Koningrijk de schuldenaar? Wat is de naam van dit overgebleven deel? Kan dit naamloos deel eene verbindtenis van dien aard aangaan volgens de Grondwet van het Koningrijk? Is het nog mogelijk, eene meerderheid van de Staten-Generaal van het Koningrijk te vinden? Verbiedt niet de Grondwet aan de Staten-Generaal, om eenig besluit te nemen, ten zij de meerderheid in de vergadering aanwezig zij?

Zal de geldschietcr onder zulke omstandigheden zijne beurs openen? In de plaats van

vertrouwen, gevoelt hij niet dan wantrouwen. De plaats van het krediet wordt ingenomen door diskrediet. Er komt geen geld. Hebben wij het niet vooruit gezien, zoo hebben wij het dan des te zekerder achterna ondervonden.

Wij zijn evenwel eene natie, eene oude natie, eene beroemde natie. Wij hebben de openbare rust en de goede orde bewaard, ofschoon het ander deel van het Koninkrijk in vuur en vlam staat. Onze nijverheid is rustig aan den gang gebleven en de belastingen worden alomme geregeld opgebracht. Wij hebben een bestuur, dat overal ongehinderd zijn wettig gezag uitoefent. Wij hebben een Koning en wij zijn getrouw gebleven aan den Vorst van onze keuze uit het Huis van ORANJE.

Alle de bouwstoffen zijn derhalve voorhanden, zij wachten slechts naar een grondslag om het

gebouw op te rigten. De Staat kan oogenblikkelijk gevestigd worden door middel eener Grondwet. Deze Grondwet hadden wij voor het Koningrijk en zij kan gewijzigd worden tot eene nieuwe Grondwet voor dezen Staat.

Toen wij onze vrijheid en onafhankelijkheid op het einde van 1813 heroverden, maakten wij aanstonds in den volgenden winter de Grondwet van 1814. Toen geheel nieuwe omstandigheden geboren werden uit de bevrijding van *Europa* en de verbrokene heerschappij van *NAPOLÉON*, wijzigden wij onze Grondwet naar de omstandigheden van dien tijd, en zoo is de Grondwet van 1815 ontstaan. Heden zijn wederom geheel andere omstandigheden opgekomen, en wij hebben eene gewijzigde Grondwet noodig voor 1830.

In deze Grondwet kunnen wij aan alle de

behoefden voldoen. Wij kunnen den Staat zijn waren naam geven, zijn ouden naam, den *Fluisterrijken* naam van *Verenigde Nederlanden*. Wij kunnen de wetgevende magt regelen, de vereischte meerderheid tot het nemen van besluiten vaststellen, en al het verdere inrigten, dat noodig is om den geldschieter gerust te stellen.

Wij weten niet, wat er worden zal van het *Koninkrijk der Nederlanden*. Wij weten niet wat er worden zal van het afgefallen deel. Wij kunnen daar ook niets aan doen en wij moeten het afwachten van den tijd. Maar hetzij wij alleen blijven, hetzij wij met het afgefallen deel onder een en hetzelfde hoofd komen, in alle gevallen is de scheiding zeker. Wij zijn een afzonderlijke Staat in alle mogelijke onderstellingen. Wij hebben derhalve geen

ogenblik te wachten, wij moeten de *Vereenigde Nederlanden* uitroepen, wij moeten eene Grondwet bezitten.

De Staten-Generaal zijn door den Koning gevraagd geweest, of zij de scheiding begeeren? De Staten-Generaal van beide de deelen, denkelyk voor het laatst vergaderd in eene en dezelfde vergadering, hebben verklaard dat zij de scheiding begeeren. Daarop is eene Commissie gelast geworden om een ontwerp van scheiding te maken. Hierop moet noodzakelyk volgen, dat de Tweede Kamer verdubbeld worde in getale, dat de scheiding in de dubbele Vergadering worde aangenomen, en dat de Grondwet van het Koningrijk in dien zin gewijzigd worde. Die zelfde Staten-Generaal, welke de scheiding begeerd hebben, diezelfden hebben ook de wijziging van de

Grondwet begeerd. Zoo slaat alles op elkander, hetgeen dat reeds gebeurd is, met hetgeen dat nog gebeuren moet. Wij hebben slechts voort te gaan, maar zonder uitstel, zonder verlies van tijd, want het diskrediet gedooft geen uitstel, het krediet moet ten eerste wederkeeren.

Wanneer wij gevestigd zijn tot een afzonderlijken en onafhankelijken Staat, zoo kunnen wij gerust afwachten, of wij een bondgenoot onder denzelfden Koning krijgen, of niet. — Wij zijn gereed om met de Mogendheden daarover te handelen, in zoo verre wij daartoe gehouden zijn door de verdragen. Wij laten slechts het onmogelijke na, dat is, wij ondernemen niet om *België* te dwingen onze bondgenoot te zijn. Wij doen slechts het onvermijdelijke tot ons

zelfbehoud , wij vormen ons tot een geregelden Staat , wij bewaren die openbare rust en goede orde , zonder welke wij medegesleept zouden worden in den afgrond van regeringloosheid.

Boven al het andere leggen wij den grond tot herstel van ons krediet. Zonder krediet kan er in deze eeuw geen Staat bestaan. Gebrek aan krediet is gebrek aan geld , en zonder geld kan er in deze eeuw niets gedaan worden , noch door den burger , noch door den Staat.

In diezelfde Grondwet kunnen de verdere onmisbare vereischten van het openbaar krediet gebragt worden.

Het eerste vereischte , om daarin te brengen , is de publiciteit. Heden is de publiciteit in de financiën volstrekt noodig , om het krediet te vestigen en te behouden. De financiën

van het land moeten even zoo bekend zijn aan ieder deftig huisvader van een vrij land, als zijne eigene zaken. Dit boezemt een vast vertrouwen in en dit beweegt om geld te schieten.

Het tweede vereischte, om in de Grondwet te brengen, is de verantwoordelijkheid. De minister van financiën moet verantwoordelijk zijn bij de Grondwet, dan zal hij zijn woord houden. Het zal niet te pas komen, hem te regt te stellen voor bedrog. De vrees alleen voor eene onvermijdelijke te regt stelling zal hem houden op het goede spoor.

Andere vereischten zijn van minder gewigt. In deze geduchtige crisis was mijn oogmerk slechts, het crediet te vestigen, het onverwijld te vestigen, en *Nederland* te redden op den rand van den afgrond.